

Motion till riksdagen 2012/13:Sk313

av **Anton Abele (M)**

Körkort och ungas möjligheter på arbetsmarknaden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ungas möjligheter på arbetsmarknaden.

Motivering

Fördelarna med att ha ett körkort är många. Frihetskänslan och möjligheten att enkelt kunna förflytta sig är två exempel på det men för unga kan ett körkort betyda mycket mer än så. För många unga är körkortet nyckeln till ett första jobb. Därtill är just arbetslivserfarenhet sannolikt viktigare än något annat för att få ett jobb på arbetsmarknaden. Samtidigt är arbetslivserfarenhet något som av naturliga skäl är en bristvara för många unga.

Ungefär 80 procent av alla jobb som utannonseras av Arbetsförmedlingen kräver B-körkort. För de tjänster som inte har krav på tidigare arbetslivserfarenhet krävs körkort i 90 procent av fallen. Exempel på denna typ av jobb är brevbärare, taxi och budbilschaufförer. Slutsatsen av detta är tydlig. Eftersom nästan alla jobb som utannonseras kräver körkort är det bara ett fåtal av jobben som de utan körkort har möjlighet att söka. Samtidigt visar aktuella siffror att ungefär hälften av alla arbetslösa i åldrarna 18–24 år saknar B-körkort.

Med detta sagt är det särskilt allvarligt att vi nu ser en utveckling där allt färre unga tar körkort. På 20 år har antalet unga med körkort minskat med 20 procent. I slutet av 80-talet hade 75 procent av alla unga i den ålderskategorin ett körkort. Idag är den andelen nere på 56 procent.

Det kan vara svårt att med säkerhet veta vad denna utveckling beror på men sannolikt är höga kostnader förknippade med körkort ett av skälen. Det har blivit mycket dyrare att ta körkort och en anledning till det är tillkomsten av nya obligatoriska moment. I dag kostar ett körkort i genomsnitt mellan 15 000 och 20 000 kronor beroende på förkunskaper och var utbildningen

Fel! Okänt namn på

äger rum. I grunden finns kostnaderna för de obligatoriska momenten såsom halkbana, riskutbildning, teoriprov och uppkörning. Utöver detta tillkommer körlektioner, övningskörningskostnader, teoriundervisning, utbildningsmaterial och en obligatorisk handledarutbildning för dem som vill övningsköra privat. Från och med den 1 september har dessutom provavgifterna återigen höjts ytterligare.

Att bristen på körkort kan vara ett av de största hindren för unga att få ett första jobb är ett nytt perspektiv i debatten om ungdomsarbetslösheten. I ett land där ungdomsarbetslösheten redan är alltför hög måste vi våga ompröva våra tidigare uppfattningar och fokusera på att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden.

Nedan följer fyra förslag som bör tas i beaktande.

- ? Se över om det är möjligt att halvera momsens på körlektioner. Utbildning har traditionellt länge varit momsbefriad i Sverige. Trots detta lade den dåvarande socialdemokratiska regeringen 1996 till moms på körlektioner. Ett minskat momspåslag skulle ge samma resultat som minskningen av restaurangmomsen, dvs. sänkta priser.
- ? Se över om riskutbildning 1 kan ingå i skolplanen för gymnasiet. Utbildningen har visat sig ha mycket goda effekter på riskmedvetenhet och förståelsen av hur alkohol och narkotikas påverkar oss. Riskutbildningen är en bred och viktig utbildning som borde vara en självklarhet för alla.
- ? Se över möjligheten att subventionera handledarutbildning. Genom att övningsköra privat blir den totala körkortskostnaden ofta mindre. Därför bör vi uppmuntra till privat övningskörning genom att subventionera den obligatoriska handledarutbildningen.
- ? Se över om det är möjligt att utöka kontrollen av landets körskolor. Idag är kontrollen av auktoriserade körskolor bristfällig. Allt oftare avslöjas tveksamheter inom branschen. Att rekommendera elever att ta fler lektioner än nödvändigt ska inte accepteras. Därför måste kontrollen och insynen i körskolebranschen bli bättre.

Mot bakgrund av ovanstående anser jag att riksdagen bör tillkännage för regeringen att se över möjligheterna att förbättra ungas möjligheter på arbetsmarknaden.

Stockholm den 25 september 2012

Anton Abele (M)